

Despre necesitatea realizării unui corpus lexicografic românesc esențial¹

Elena DĂNILĂ

Key-words: *lexicography, computerized lexicography, linguistic resources, computerized lexicographic instruments*

Trăim într-o epocă în care comunicarea se face cu o viteză fantastică. Schimbul de informații, de orice fel, este aproape instantaneu. Apariția internetului în anii '60 a schimbat radical și perspectiva din care este privit atât accesul la informații, cât și schimbul de informații. Și acest lucru este cu atât mai evident dacă ne gândim la cum circula informația în Antichitate sau în Evul Mediu – de la tradiția orală și papirusuri, de la bibliotecile care erau accesibile doar călugărilor învățați ai momentului (vezi Umberto Eco, *Numele trandafirului*) la bibliotecile publice, deschise aproape oricărei categorii de cititor etc.; de la mesajele transmise cu ajutorul fumului sau al porumbeilor la mesajele instantanee trimise prin fibră optică sau wireless, prin email sau mass/ mess etc.

Astfel, astăzi oricine poate afla foarte multe lucruri la o simplă căutare pe internet! Deci informația este cu atât mai mult un bun public. Bibliotecile virtuale dau posibilitatea mult mai multor cititori de a ajunge la cărți pe care, înainte vreme, le găseau foarte greu sau, poate, niciodată! Cu atât mai important este accesul la informația din domeniu din toată lumea și din toate timpurile, aproape pentru cei care studiază/ cercetează!

Viteza fantastică de care vorbeam mai sus a început să se manifeste și în domeniul al studiului, din diferite perspective, al limbii române, cu toate că începutul a fost mai „timid”! Deși conectarea României la internet s-a făcut în 1993, primele proiecte de informatizare a cercetării filologice românești au început mai târziu. Astfel, pentru limba română, nu cu mulți ani în urmă, nu exista aproape nici un corpus de limbă română (cu acces liber) pe internet!

Între timp s-au produs diferite „mișcări”, inițiativa datorându-se, în primul rând, informaticienilor cu preocupări în domeniul prelucrării limbajului natural. Însă colaborarea între informaticieni și filologi a dus, și în România, la rezultate spectaculoase.

Pentru realizarea unor corpusuri de limba română, în ultimii anii s-au înregistrat:

¹ Acest articol a fost redactat în cadrul proiectului cu numărul PN II-RU 246/2010, finanțat de CNCSIS-UEFISCSU.

1) inițiative instituționale – cu *acces restricționat/ limitat*, doar în scop de cercetare (în funcție de legislația în vigoare privitoare la drepturile de autor), ceea ce demonstrează necesitatea unor *politici lingvistice* coerente pentru reglementarea acestei situații. Astfel, inițiativele instituționale s-au concretizat în:

a) granturi/ proiecte cu finanțare din diverse surse (de exemplu, după desfășurarea a 4 granturi², cu finanțare CNCSIS, a fost inițiat și definitivat proiectul complex eDTLR³, cu finanțare CNMP, cu participare națională, de la care s-a plecat pentru realizarea proiectului CLRE – cu finanțare CNCSIS și a unor eventuale alte proiecte);

b) inițiative „locale”, ale unor anumite instituții (Institute, Centre de cercetare, Universități), realizate în planul de lucru al acestora, s-au transformat ulterior în granturi cu finanțare națională (de exemplu, proiectul CNR – București)

2) inițiative particulare – ale căror rezultate sunt oferite, de obicei, cu acces liber la informație (v. <http://dexonline.ro/> sau activitatea unor edituri care pun la dispoziția publicului, pe site-urile proprii, accesul la dicționarele sau la formatul electronic al cărților pe care le-au editat – de exemplu, Editura Litera⁴).

Corpusurile de limbă pot fi clasificate, în funcție de diferite criterii, în:

- corpusuri generale de limbă (scrisă, vorbită etc.);
- corpusuri pe anumite teme;
- corpusuri lexicografice;
- corpusuri de limbă scrisă;
- corpusuri video/ audio/ multimedia.

Pe Internet sunt accesibile, cu acces liber sau parțial liber, variate corpusuri de texte, pentru diferite limbi.

Pentru limba franceză, cele mai importantă resurse de acest tip sunt cele oferite de laboratorul ATILF – <http://www.atilf.fr/>, care prezintă *Les ressources linguistiques informatisées pour l'étude du français* – corpus ce include diverse resurse lingvistice pentru studiul francezei:

– *Trésor de la Langue Française informatisé (TLFi)* care reprezintă varianta digitalizată a TLF (*Trésor de la Langue Française*), sec. XIX-XX, în 16 volume, 100.000 intrări, 270.000 definiții, 430.000 exemple, și la care accesul este liber, permițându-se trei niveluri de consultare (vizualizare simplă a unui articol, consultare transversală, interogări complexe);

– *Les Dictionnaires de l'Académie française informatisés* – colecție de dicționare cu acces liber la TLFi, incluzând patru dicționare vechi și șase dicționare ale Academiei Franceze;

² *Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic. Studii privind achiziționarea*, proiect finanțat de CNCSIS, 2003–2005, Iași; *Resurse lingvistice în format electronic: Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Regum I, Regum II – Ediție critică și corpus adnotat*, proiect finanțat de CNCSIS, 2006–2007, Iași; *DLRI. Bază lexicală informatizată. Derivate*, proiect finanțat de CNCSIS, 2007–2008, Iași; *CNR – Corpus de referință al limbii române pentru constituirea de dicționare academice*, proiect finanțat de CNCSIS, 2007–2008, București.

³ *eDTLR – Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic*, proiect finanțat de Consiliul Național al Managementului Proiectelor (CNMP), 2007–2010, cu participarea a șapte instituții de cercetare din țară.

⁴ http://nodex.litera.ro/cautare_dex/dictionar.

– *Les bases de données textuelles Frantext* – bază de date textuale, care cuprinde peste 3650 de texte din sec. al XVI-lea – al XX-lea, 218 texte din secolele al XIV-lea și al XV-lea, 22 texte medievale; acces se face pe bază de abonament;

– *Encyclopédie Diderot et d’Alembert* – 72.000 articole;

– *Matériaux pour le dictionnaire du Moyen Français* – 69.089 articole corespunzătoare unui nomenclator de 26 354 unități, completate de un lematizator on-line;

Condițiile de acces pe care Laboratorul ATILF le propune celor interesați sunt:

– cu acces liber (pentru *TLFi, rayon des dictionnaires* și pentru *base des lexiques du Moyen Français*);

– cu abonament (pentru *FRANTEXT* și pentru *Encyclopédie Diderot et d’Alembert*);

– prin convenții specifice (pentru accesul la textele integrale sau la alte resurse).

Pentru limba engleză sunt disponibile pe internet mai multe resurse on-line:

– *Oxford English Corpus* – corpus pentru engleza britanică, care include două miliarde cuvinte; accesul este liber

(<http://www.oxforddictionaries.com/page/oec?view=uk>);

– *British National Corpus* (BNC) – corpus pentru engleza britanică, care include 22.000.000 cuvinte, în varianta scrisă sau orală, din secolul al XX-lea, cea mai recentă ediție fiind din martie 2007; acces se face prin licență, în anumite condiții (<http://www.natcorp.ox.ac.uk/>);

– *American National Corpus* (ANC) – corpus pentru engleza americană, care include 22.000.000 cuvinte, în varianta scrisă sau orală, începând cu anul 1990; acces la cca 10.000.000 cuvinte este permis prin licență nominală, în scop de cercetare sau în scop educațional și contra cost la toată informația din corpus (<http://www.anc.org/>).

Și pentru unele limbi mai apropiate de română, geografic vorbind, s-au realizat corpusuri de limbă. Astfel, de exemplu, pentru limba croată există *Croatian National Corpus* (http://hmk.ffzg.hr/default_en.htm), pentru limba rusă – *Russian National Corpus* – corpus care include peste 150.000.000 de forme (<http://ruscorpora.ru/en/index.html>) ș.a.

Pentru limba română există câteva corpusuri care pot fi subcategorizate în două tipuri.

1) *Corpusuri de texte* în limba română, unele datorate inițiativei unor iubitori de limba română „individuali” (vezi exemplul Radei Mihalcea), altele – proiectelor unor instituții:

– *DACOROMANICA* (<http://www.dacoromanica.ro/>) – proiect realizat de *Biblioteca Metropolitană București* și *Biblioteca Academiei Române* – cea mai importantă bibliotecă digitală românească⁵, la ora actuală, accesibilă gratuit în internet; care oferă un fond de 2000 de volume ce însumează 1.000.000 pagini, 400 de imagini și câteva resurse sonore digitizate⁶ și care are ca obiectiv pentru anul

⁵ *Dacoromanica* și-a propus pentru anul 2010 adăugarea a cca 1.500.000 de pagini, 1.500 imagini și resurse sonore.

⁶ *Dacoromanica* este partener oficial al celei mai importante biblioteci digitale la nivel european – Biblioteca Virtuală Europeană EUROPEANA <http://www.europeana.eu/portal/>.

2010 Documentele aparțin perioadei cuprinse între Evul Mediu și începutul sec. XX. Obiectivul este de a constitui o bibliotecă patrimonială și enciclopedică. Politica documentară se bazează pe un corpus de autori, pe colecții de periodice și de serii editoriale, pe instrumente bibliografice, enciclopedice și lingvistice, pe corpus-uri realizate în baza dosarelor tematice pe cât posibil în format multimedia. Accesul la informațiile de pe platforma DACOROMANICA este liber la cea mai mare parte a resurselor;

– *CONSILR* – Consorțiul pentru Informatizarea Limbii Române (<http://consilr.info.uaic.ro/ro/>) – portal care permite și accesul la unele resurse în limba română, accesul făcându-se în condiții care sunt specificate de la caz la caz;

– *eDTLR*⁷ – corpus care include, pe de o parte, formatul electronic al *Dicționarului tezaur al limbii române*, și, pe de altă parte, resursele din *Bibliografia Dicționarului*, precum și programele de interogare/ consultare;

– proiectul CNR – *Corpus de referință al limbii române pentru constituirea de dicționare academice*, realizat în perioada 2007–2008 – Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București; accesul la resursele create prin acest proiect este strict, acestea fiind destinate deocamdată exclusiv cercetătorilor de la institutul menționat;

2) *Corpusuri lexicografice* pentru limba română, care pot fi subcategorizate, la rândul lor, în:

– corpusuri monolingve: *DEXONLINE* – 32 de dicționare transpuse textual pe internet; proiect datorat unei inițiative personale (Cătălin Frâncu, București – 2001);

– bi- sau plurilingve – *RoWordNet* (rețea semantică lexicală a limbii române; aliniată la nivel de concept cu cea a limbii engleze); *EUROVOC* (tezaur multilingv – numeroase dicționare bilingve extrase automat din corpusuri paralele).

În privința corpusurilor de texte pentru limba română (și nu numai), principalele probleme care apar sunt legate de:

– finanțare și inițiativă, ceea ce presupune, din nou, necesitatea rafinării politicii lingvistice a României;

– respectarea legislației în vigoare în ceea ce privește proprietatea intelectuală;

– securizarea informațiilor din corpusuri;

– accesul publicului la informațiile conținute. Soluția DACOROMANICA ni se pare una dintre cele inspirate. Astfel, pentru unele documente, care nu se află sub incidența dreptului de autor sau pentru care drepturile au fost negociate cu moștenitorii de drept, acces este liber, iar documentele aflate sub incidența dreptului de autor sunt disponibile exclusiv *in situ* și fără drepturi de copiere, pe site fiind afișate doar metadatele, pictograma și, selectiv, primele 5 pagini din document, pornind de la pagina de titlu.

Publicul-țintă căruia îi este destinată informația cuprinsă în corpusurile de limbă română se împarte în două categorii:

– obișnuit (neavizat, în sens nepeiorativ) – orice cunoscător sau persoană interesată de limba română, din țară sau din străinătate;

⁷ Proiect în curs de definitivare. Informații despre proiect se găsesc la următoarea adresă: https://consilr.info.uaic.ro/edtlr/wiki/index.php?title=Despre_proiect.

– specializat (specialiști din diferite domenii, mai ales din domeniul filologiei și al informaticii (avem în vedere mai ales specialiștii în prelucrarea limbajului natural).

O situație specială este reprezentată de situația informatizării *Dicționarului Tezaur al limbii române*. Așa cum am arătat deja într-un articol anterior (Dănilă 2010), acest proiect, care este în curs de finalizare, ar trebui, pe de o parte, să pună la dispoziția tuturor cunoscătorilor sau celor interesați de limba română formatul electronic al *Dicționarului Academiei*, pe suport electronic – și, poate ulterior, în funcție de schimbarea politicii lingvistice din România, și on-line, în acces liber sau condiționat – și, pe de altă parte, să pună la dispoziția deocamdată doar a cercetătorilor o arhivă electronică care să cuprindă toate textele din Bibliografia DLR.

Acest corpus uriaș pentru limba română pune și limba noastră într-o situație de egalitate cu celelalte limbi care au făcut deja acest lucru (*Le Trésor de la Langue Française Informatisé* (TLFi – <http://atilf.atilf.fr/>); *Diccionario de la lengua española de la Real Academia Española* (DRAE – <http://buscon.rae.es/draeI/>); *Tesoro della lingua italiana delle origini* (TLIO – <http://tlio.ovi.cnr.it/TLIO/index2.html>); *Oxford English Dictionary* (OED – <http://www.oed.com/>).

Rezultatele obținute prin eDTLR pot și trebuie să fie continuate. Astfel, a apărut ideea necesității unui corpus lexicografic esențial. A fost propus un proiect cu titlul *CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare și la nivel de sens*, care este finanțat de CNCIS (pentru perioada 2010 – 2013).

Colectivul de cercetare este format din:

– Elena Dănilă – lexicograf la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași;

– Marius-Radu Clim – lexicograf la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași;

– Ana-Veronica Catană-Spenchiu – doctorand la Facultatea de Litere, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași;

– Marius Iulian Răschip – doctorand informatician la Facultatea de Informatică, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.

Obiectivele proiectului *CLRE* sunt:

1) realizarea unei baze de date care să cuprindă dicționarele esențiale din Bibliografia DLR, aliniate la nivel de intrare și parțial la nivel de sens;

2) construirea unui mediu de programe care să permită consultarea interactivă a acestui corpus, care să se constituie într-un cadru modern de lucru și cercetare lexicografică, ușor adaptabil la o diversitate de obiective (de exemplu, corectarea și actualizarea prezentei ediții a DLR, precum și redactarea viitoarelor ediții ale *Dicționarului Academiei*);

3) realizarea unei liste de cuvinte cvasi-exhaustive, pentru limba română, pornind de la corpusul aliniat;

4) creșterea vizibilității activității de cercetare a specialiștilor lingviști și informaticieni, în domeniul limbii române, prin promovarea mijloacelor informatice de prelucrare lingvistică create în proiect, prin studii, articole publicate în reviste de specialitate sau prin participarea la manifestări științifice.

Astfel, prin acest proiect se vizează: realizarea unui corpus scanat, format din dicționarele de referință ale DLR (cu respectarea legislației în vigoare în ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală); scanarea și prelucrarea (OCR-izarea⁸; parsarea⁹ textului la nivel de intrare și, parțial, la nivel de sens) a acestor dicționare; realizarea unei interfețe on-line pentru validarea/corectarea parsării, precum și validarea alinierii între textul *Dictionarului Tezaur al limbii române* (în format electronic, rezultat al proiectului eDTLR) și dicționarele de referință din Bibliografia DLR.

În lume există deja astfel de corpusuri:

– *Le rayon des dictionnaires* (<http://www.atilf.fr/>) – colecție de dicționare informatizate franceze, din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea;

– *Nuevo tesoro lexicográfico de la lengua española* (<http://buscon.rae.es/ntlle/SrvltGUILoginNtlle>) – bază de date cuprinzând versiunile facsimilate ale tuturor dicționarelor editate și publicate de Real Academia Española;

– *Das Wörterbuchnetz* (<http://germazope.uni-trier.de/Projects/WBB/>) – rețea de dicționare de limba germană, creată la universitatea Trier din Germania.

Pe lângă corpusul complex eDTLR și pe lângă corpusul lexicografic creat pe bază de voluntariat, de nespecialiști (<http://dexonline.ro/>), limba română va dispune și de un alt corpus lexicografic, profesionist, în sensul că va fi creat și supravegheat de specialiști lexicografi și informaticieni.

Diferența specifică pe care o aduce proiectul pe care îl propunem față de varianta <http://dexonline.ro/> este reprezentată de:

– numărul mare de dicționare avute în vedere, însumând cca 150.000 pagini de dicționare, care trebuie incluse în baza de date și aliniate la nivel de intrare și parțial al nivel de sens;

– perspectiva istorică asupra lexicografiei românești și, implicit, asupra limbii române pe care selecția de dicționare propusă de noi o presupune;

– faptul că ceea ce propunem noi este un corpus realizat după toate normele științifice, realizarea lui de către o echipă mixtă, formată din lingviști și informaticieni, și evaluarea rezultatelor de către specialiști români, consacrați în domeniu, asigurând calitatea cerută de exigențele unei cercetări competente și adecvate.

Așadar, ceea ce ne propunem să obținem prin intermediul CLRE este un corpus bine individualizat, superior atât cantitativ (32 dicționare în <http://dexonline.ro/> și 100 dicționare în CLRE), cât și calitativ tuturor încercărilor de până acum.

În acest corpus vom include mai multe tipuri de dicționare:

1) *Dicționare generale*:

– DA = *Dicționarul limbii române*, tom I–II, Tipografia ziarului „Universul”, Imprimeria Națională, București, 1907-1944;

– DLR = *Dicționarul limbii române*, Serie nouă, tom VI–XIV, Editura Academiei, București, 1965–2010;

– DEX = *Dicționarul explicativ al limbii române*. București, Editura Academiei, 1975;

⁸ Convertirea din format imagine în format text.

⁹ Identificarea automată a intrărilor din dicționarele scanate și ocerizate anterior.

– DEXI = *Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române*, Autori: Eugenia Dima, Doina Cobeț, Laura Manea, Elena Dănilă, Gabriela E. Dima, Andrei Dănilă, Luminița Botoșineanu, Chișinău, Editurile Arc și Gunivas, 2007;

– MDA = *Micul dicționar academic*. Vol. I–IV. București, Editura Univers Enciclopedic. Volumul I: A–C (2001); volumul al II-lea: D–H (2002); volumul al III-lea: I–Pr (2003); volumul al IV-lea: Pr–Z (2003);

– NDU = Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu, Victoria Zăstroiu, *Noul dicționar universal al limbii române*. București – Chișinău, Litera Internațional, 2006.

2) *Dicționare auxiliare* (care sunt strâns legate de redactarea Dicționarului Tezaur):

– A. de Cihac, *Dictionnaire d'etymologie daco-romane*. Vol. I. *Elements latins, comparés avec les autres langues romanes*, Francfort A.-M., Ludolphe St. Goar; Berlin, A. Asher; Bucarest, Socec, 1870. Vol. II. *Elements slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais*, Francfort, Ludolphe St. Goar; Berlin, S. Calvary; București, Sotschek, 1879

– Alexandru Ciorănescu, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Ediție îngrijită și traducere din limba spaniolă de Tudora Sandru-Mehedinți și Magdalena Popescu Marin. București, Editura Saeculum I. O., 2002.

– *** *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Univers Enciclopedic, 2005.

– Florin Marcu, *Noul dicționar de neologisme*. București, Editura Academiei Române, 1997.

3) *Dicționare speciale* (enciclopedice ori dicționare speciale, alese după criteriul cantitativ ori după criteriul importanței lor pentru perspectiva diacronică asupra limbii):

– *Dicționar enciclopedic*. [Vol.] I: A–C (1993), [vol.] II: D–G (1996), [vol.] III: H–K (2000), [vol.] IV: L–N (2001), [vol.] V: O–Q (2004). [vol.] VI: R–S (2006). [vol.] VII: T–Z (2009). București, Editura Enciclopedica;

– I.-Aurel Candrea – Gh. Adamescu, *Dicționarul enciclopedic ilustrat. Partea I: Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi* de I.-Aurel Candrea. *Partea II: Dicționarul istoric și geografic universal* de Gh. Adamescu. București, Editura Cartea Românească, [1926–1931];

– *Lexiconul tehnic român*. I ș. u. Elaborare nouă. București, Editura Tehnică, 1957 ș.u.

În proiect se vor utiliza, astfel, atât metode lingvistice clasice / tradiționale (de exemplu, transliterarea intrărilor în alfabet chirilic sau de tranziție ori studiul comparativ, la nivel semantic, al dicționarelor), cât și metode noi, de lexicografie computațională.

Dificultățile unui astfel de demers sunt legate de cantitatea mare de material care trebuie să fie tratat din punct de vedere informatic – parsat și aliniat (cca 100 de dicționare – aproximativ 150.000 de pagini de dicționar), de situația dicționarelor scrise în alfabet chirilic sau în alfabet de tranziție, de problemele de copyright în cazul dicționarelor mai recente etc.

Perspectivă după încheierea proiectului CLRE:

- dezvoltarea de aplicații de anvergură privind dezambiguizarea semantică a cuvintelor;
 - selecții de tipuri de intrări în vederea elaborării de noi dicționare specializate (tematice, etimologice etc.);
 - corelarea cu alte resurse lingvistice ori multimedia, ceea ce ar aduce lexicografia românească la un nivel comparabil cu lexicografia europeană.
- CLRE reprezintă, astfel, și un punct de plecare pentru cercetări viitoare.

Concluzii

Importanța acestui corpus care ar trebui să fie accesibil tuturor cercetătorilor și nu doar celor care lucrează la *Dicționar* – este indiscutabilă.

Rezultatul final al acestui proiect îl constituie un *Corpus lexicografic românesc esențial*, care va include un număr semnificativ de dicționare de bază ale limbii române, aliniat formal și, parțial, semantic, ceea ce va pune la dispoziția specialiștilor români și străini un excelent instrument de lucru indispensabil, mult timp așteptat, foarte util pentru promovarea și menținerea limbii române, ceea ce permite alinierea cercetării românești la standardele internaționale din domeniu.

Bibliografie

- DA = *Dicționarul limbii române*, tom I–II, Tipografia ziarului „Universul”, Imprimeria Națională, București, 1907–1944.
- DLR = *Dicționarul limbii române*, Serie nouă, tom VI–XIV, Editura Academiei, București, 1965–2010.
- DRAE = *Diccionario de la lengua española de la Real Academia Española* – <http://buscon.rae.es/draeI/>.
- TLFi = *Le Trésor de la Langue Française Informatisé* – <http://atilf.atilf.fr/>.
- TLIO = *Tesoro della lingua italiana delle origini* – <http://tlcio.ovi.cnr.it/TLIO/index2.html>.
- OED = *Oxford English Dictionary* – <http://www.oed.com/>.
- DWB = *Deutsches Wörterbuch “der Grimm”* – <http://germazope.uni-trier.de/Projects/DWB>.
- Aldea, Dănilă *et alii* 2006: Bogdan-Mihai Aldea, Elena Dănilă, Corina Forăscu, Gabriela Haja, *Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic. Aplicații*, în volumul *Comunicare interculturală și integrare europeană*, volum îngrijit de Elena Dănilă, Ofelia Ichim, Florin-Teodor Olariu, Iași, Editura Alfa, p. 7–17.
- Clim, Dănilă *et alii* 2008: Marius Clim, Elena Dănilă, Gabriela Haja, *Premise ale informatizării cercetării lexicografice academice românești* în volumul *Limba română. Dinamica limbii, dinamica interpretării*, Editura Universității din București, p. 585–591.
- Cristea, Răschiș *et alii* 2007: Dan Cristea, Marius Răschiș, Corina Forăscu, Gabriela Haja, Cristina Florescu, Bogdan Aldea, Elena Dănilă, *The Digital Form of the Thesaurus Dictionary of the Romanian Language*, în vol. *Advances in Spoken Language Technology* (editors Corneliu Burileanu, Horia-Nicolai Teodorescu), București, Editura Academiei Române, p. 195–206.
- Curteanu, Moruz *et alii* 2008: Neculai Curteanu, Alexandru-Mihai Moruz, Diana Trandabăț, *Extracting Sense Trees from the Romanian Thesaurus by Sense Segmentation & Dependency Parsing*. In *Proceedings of the COLING 2008 Workshop on Cognitive Aspects of the Lexicon (COGALEX 2008)*, p. 55–63, Manchester, UK, 24 August, 2008.

- Dănilă 2007: Elena Dănilă, *Tradiție și inovație în cercetarea lexicografică românească*, în volumul de la Colocviul Internațional de Științele Limbajului „Eugen Coșeriu”, ediția a IX-a, Suceava (partea I), *Evoluția și funcționarea limbii – perspective normative în noul context european*, Editura Universității Suceava, p. 213–215.
- Dănilă 2010: Elena Dănilă, *eDTLR – base de données et instrument pour la recherche lexicographique roumaine*, in „Philologica Jassyensia”, An VI, Nr. 1 (11), 2010, p. 37–46.
- Dănilă, Haja 2009: Elena Dănilă, Gabriela Haja, *Dicționarul limbii române în format electronic (eDTLR) în perspectiva globalizării*, în Actele Conferinței Internaționale *Paradigma discursului ideologic* (Galați, 29–30 aprilie 2009), publicat în «Communication interculturelle et littérature», nr. 1 (6), aprilie–mai–iunie, Galați, Editura Europlus, p. 269–273.
- Haja 2007: Gabriela Haja, *Resurse electronice pentru cercetarea lexicografică românească*, în vol. *Limba română azi*, Actele celei de-a X-a Conferințe Naționale *Limba română – azi* (Iași – Chișinău, 3–7 noiembrie 2006), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. 129–134.
- Haja, Dănilă et alii 2005: Gabriela Haja, Elena Dănilă, Corina Forăscu, Bogdan-Mihai Aldea, *Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic. Studii privind achiziționarea*, Iași, Editura Alfa, publicat și electronic pe www.consilr.info.uaic.ro.
- Haja, Forăscu et alii 2006: Gabriela Haja, Corina Forăscu, Bogdan-Mihai Aldea, Elena Dănilă, *The dictionary of Romanian Language: steps toward the electronic version*. In *Proceedings of EURALEX 2006*, Torino, Italy, september 2006.

On the Importance of Creating a Romanian Essential Lexicography Corpus

This paper aims at highlighting the importance of creating a romanian essential lexicography corpus. The project presented in this paper has as purpose the valorisation of certain results from the complex project eDTLR, by using, as reference text for the alignment, the Thesaurus Dictionary in electronic format and especially creating a Romanian lexicographic corpus, which will contain 100 dictionaries (from the XVIth century to present day) aligned at entry and, partially, at meaning level.

At the same time, the lexicographic corpus realized by us will constitute an useful database for linguistic research, in the country or abroad, having the potential of being useful, at its turn, in future project for implementing and developing the Romanian fundamental humanist research according to international standards.

*Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași
România*